

Handläggare
Patrik Simonsson
Telefon: 08-508 36 250**Till**
Äldrenämnden den 14 juni 2016

Yttrande över revisionskontorets årsrapport dnr 3.1.2-74/2016 för äldrenämnden

Förvaltningens förslag till beslut

Äldrenämnden åberopar detta tjänsteutlåtande som sitt yttrande över stadsrevisionens årsrapport.

Ann-Christine Hansson
Förvaltningschef

Sammanfattning

Årsrapporten redovisar det samlade resultatet av revisionskontorets granskning av äldrenämndens verksamhet och ekonomi avseende 2015. Revisionskontoret bedömer i allt väsentligt att verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att kommunfullmäktiges uppsatta mål nås. Den interna kontrollen bedöms ha varit tillräcklig. Bokslut och räkenskaper bedöms också i allt väsentligt vara rättvisande och följer reglerna för god redovisningssed. Revisorerna tillstyrker att äldrenämnden och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

Genomförda granskningar visar på smärre förbättringsområden, till exempel delar i den interna kontrollen, prognossäkerheten, det verksamhetsmässiga resultatet samt kring styrning och uppföljning av anhörig som utför hemtjänst. Dock har inga brister noterats som väsentligt påverkar bedömningarna av verksamhetens ändamålsenlighet, interna kontroll eller bokslut och räkenskaper.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom avdelningen för utbildning och administration. Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet den 7 juni 2016, förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 8 juni 2016 och Äldrenämndens, socialnämndens och överförmyndarnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor har tagit del av ärendet den 9 juni.

Bakgrund

Revisorerna för äldrenämnden har avslutat revisionen av nämndens verksamhet under 2015 och överlämnar stadsrevisionens årsrapport till nämnden för yttrande senast 30 juni 2016.

Revisionsrapporten i sammanfattning

Årsrapporten redovisar det samlade resultatet av revisionskontorets granskning av äldrenämndens verksamhet avseende 2015. Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi
- Intern kontroll
- Bokslut och räkenskaper
- Fördjupade granskningar

Äldrenämnden redovisar ett nettoöverskott mot budget om 16,5 mnkr före boslutsdispositioner samt 9,7 mnkr efter ombudgetering av låglönesatsningen. Det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet bedöms i allt väsentligt vara tillfredsställande. Dock bedöms prognossäkerheten under året ha varit bristfällig, avvikelserna anses dock ha förklarats på ett tillfredsställande sätt. Nämnden bedöms ha uppnått kommunfullmäktiges tre inriktningsmål, de 15 målen för verksamhetsområdet samt motsvarande nämndmål. Samtliga aktiviteter har genomförts med undantag för "Äldreförvaltningen ska fortsätta arbetet med att sprida information till medarbetare och äldre om stadens värdegrund och värdighetsgarantier", vilken löper vidare under 2016. Vad gäller indikatorer så nås inte målvärdena för:

- Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar
- Nämndens prognossäkerhet T2
- Andel medarbetare som inte upplever sig diskriminerade på sin arbetsplats
- Ledarskapsindex
- Sjukfrånvaro dag 1-14

Det är dock smärre avvikelser med undantag för nämndens prognossäkerhet samt antal praktiktillfällen.

Nämndens interna kontroll bedöms vara tillräcklig. Nämnden har en i huvudsak tillfredsställande uppföljningsstruktur för ekonomi, verksamhet och kvalitet. Granskningen visar att planen i vissa delar inte är fullständig då till exempel uppgift om kontrollmoment saknas. Det har heller inte skett en samlad rapportering av resultatet till nämnden. I likhet med föregående års rekommendationer, bör nämnden se över sina rutiner för upprättande av internkontrollplan samt utveckla rapporteringen av genomförda kontroller.

Årsrapporten omfattar också revisionskontorets fördjupade granskningar:

- Anhörig utför hemtjänst
- Delegering inom dagverksamhet
- Förebyggande och hälsofrämjande insatser för äldre
- Samverkan mellan Stockholms Stad och Stockholms Läns Landsting kring äldres läkemedelshantering
- Intäktsredovisning
- Lönetillägg/Ob/Jour/Beredskap

Äldrenämnden bedöms i huvudsak ha en tillräcklig styrning och uppföljning av den hemtjänst som utförs av anhörig till omsorgstagare. Nämnden rekommenderas att tydliggöra anvisningarna för hantering och rapportering av brister och att se över rutiner för återkoppling av hur allvarliga brister hanterats till stadsdelsnämnderna.

Granskningen av delegering inom dagverksamhet visar att det inom vissa verksamheter kan finnas brister i kunskaper kring rutiner för delegering och om de följs av personalen. Äldrenämnden rekommenderas därför att komplettera anvisningarna för verksamhetsuppföljning med kontroll av om rutinerna för delegering är kända och tillämpas av personalen på dagverksamheter.

Vad gäller förebyggande och hälsofrämjande insatser för äldre, görs bedömningen att nämnden, inom ramen för det kommunövergripande ansvaret, behöver utveckla samordningen och utvärderingen av stadens förebyggande och hälsofrämjande insatser för äldre. Detta då ambitionsnivån kring planering av insatser inom staden skiljer sig åt mellan stadens nämnder.

Revisionen i Stockholms Stad och Stockholms Läns Landsting har gemensamt genomfört en granskning av hur hanteringen av äldres läkemedelsanvändning fungerar i gränssnitten mellan vård- och omsorgsgivare inom hemtjänstområdet. Granskningen visar att gällande regelverk är kända och följs av de verksamheter som granskats. Rutiner för delegering finns samt för samverkan med hälso- och sjukvården. Sammanfattningsvis bedöm att den del som staden ansvara för fungerar väl. Dock rekommenderas att förtydliga den roll som medicinskt ansvarig sjuksköterska har som sakkunnig inom hälso- och sjukvårdsfrågor inom hemtjänsten. Vidare rekommenderas utbildningsinsatser för personal inom hemtjänsten i syfte att de ska ges god kännedom om delegering och det ansvar som följer med den.

Vad gäller interkontroll avseende redovisning av intäkter samt den löpande hanteringen av ob-, jour- och beredskapsersättning bedöms denna var tillräcklig.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Det är positivt att revisionskontoret funnit att äldrenämndens bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, att den interna kontrollen varit tillräcklig och att bokslutet och räkenskaperna är rättvisande. Förvaltningen arbetar löpande med att följa lämnade rekommendationer och att förbättra de utvecklingsområden som framkommer i samband med revisionsrapporterna.

Delegering inom dagverksamhet

Granskning har genomförts av läkemedelshantering inom dagverksamhet. Enligt rekommendation så ska anvisningarna för verksamhetsuppföljning kompletteras gällande dagverksamhet med kontroll av om rutiner för delegering är kända och tillämpas av personalen.

I verksamhetsuppföljningen följs detta upp, vilket innebär att kontrollera att det finns en skriftlig rutin för delegering av hälso- och sjukvårdsuppgifter samt om ledningssystemet är känt hos personalen, vilket vill säga att personalen känner till verksamhetens rutiner och att de vet var de hittar dessa. Verksamhetsuppföljarna följer således upp att rutiner finns och att de är kända av personalen.

Förebyggande och hälsofrämjande insatser för äldre

Som nämns i revisionsrapporten "Förebyggande och hälsofrämjande insatser för äldre Nr 3, 2016" så har inte Äldreförvaltningen något samordnande uppdrag vad gäller

förebyggande insatser. Stadens organisation medger inte en styrande roll för äldreförvaltningen om detta inte anges i uppdrag i kommunfullmäktiges budget eller på annat likvärdigt sätt.

Däremot bidrar äldreförvaltningen med strategisk planering och utveckling inom området. Det kan handla om säkerhetsfrämjande insatser i hemmet och närmaste omgivningen, tillgång till tekniska hjälpmedel och IT lösningar, tillgänglighetsfrågor, sociala mötesplatser, olika former av aktiviteter såsom fysisk träning i förebyggande syfte, uppsökande verksamhet, information och seminarier. Det finns även inslag av förebyggande insatser inom flera av de projekt som Äldreförvaltningen driver. T.ex. kan den tekniska utvecklingen inom Stockholm Digital Care främja den äldres oberoende och genom egenvård och hälsofrämjande tjänster förbättra den äldres hälsa.

Äldreförvaltningen har även ett kommunövergripande ansvar för föreningsstödet till pensionärsföreningar, vilka spelar en viktig roll i det förebyggande arbetet. Även äldreförvaltningens samordnande roll och samarbete med den idéburna sektorn vad gäller kultur- och fritidaktiviteter bidrar också till det förebyggande arbetet.

Samverkan mellan Stockholms Stad och Stockholms Läns Landsting kring äldres läkemedelshantering

Granskning är genomförd avseende hur hanteringen av äldres läkemedelsanvändning fungerar i gränssnitten mellan hemtjänsten och primärvården. Sammanfattningsvis bedöms att den del som staden ansvarar för vid läkemedelshantering, det vill säga rutin för samverkan med hälso- och sjukvården och rutiner för delegering, fungerar väl. Det är primärvårdens ansvar att säkerställa att personalen inom hemtjänsten ges god kännedom om delegering.

Intern kontroll

Äldreförvaltningen har påbörjat arbetet med att se över och dokumentera kontrollmomenten i internkontrollplanen.

Förvaltningen har också för avsikt att i samband med tertialrapport 2 samt i verksamhetsberättelsen avrapportera uppföljningen och resultaten av internkontrollplanen.

Övrigt

Äldreförvaltningen ser löpande över möjligheterna till att ytterligare förbättra processerna för budget, ekonomiuppföljning och prognoser. Under året införs ytterligare uppföljning på ledningsnivå samt nya verktyg i att uppnå högre prognossäkerhet. Målvärden för

övriga indikatorer som inte uppfyllts har setts över. Resultatet i årets medarbetarenkät gällande diskriminering och kränkning har diskuterats på APT och förvaltningens handlingsplan och riktlinjer inom området har aktualiserats. Arbetet gällande bemötande och förvaltningens värdegrund fortskrider med en ständig dialog kring frågorna.

I övrigt har förvaltningen inga synpunkter på revisionskontorets årsrapport för äldrenämnden.

Bilaga

Årsrapport 2015 Äldrenämnden – rapport från Stadsrevisionen Dnr:
3.1.2-74/2016